

Rigsdagstidende.

1858.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 107.

Tiende Session.

33te Møde.

Onsdagen den 17de November Kl. 1.

(Forsat.)

Monrad (forts.): Hvad jeg af mere væsentlig Betydning kunde have at erindre mod dette Lovforslag staaer tilbeels i Forbindelse med hvad jeg allerede tidligere har tilladt mig at yttre. Saaledes som jeg opfatter Grundloven, gaaer den ud paa, at Folkkirken skal have en Forsatning; jeg troer, at der som Fundament for Grundlovens Bestemmelse i saa Henseende ligger den Tanke, at Kirken skal være en organisk Heelhed, der kan faae Leilighed til at udtale sig og gjøre sig gjældende som Kirke, og jeg troer, at Grundloven vil, at denne lovgivende Forsamling ikke skal falde sammen med et Kirkeraad, men at Kirken skal have sin egen Forsatning, hvorved den fremtræder som Noget, der ikke falder sammen med og ikke gaaer op i Staten, men som et eget Samfund. Naar dette er Grundlovens Bestemmelse, og naar Grundloven har lagt det paa den lovgivende Magts og paa dette Things Samvittighed at gjøre det Bedste, der staaer i dens Magt, for at dens Bud i alle Henseender kunne fyldestgjøres, saa forekommer det mig, at det er mindre stemmende hermed, naar man, forinden man virkelig har tilveiebragt en saadan Forsatning, tager enkelte Forhold ud og gjør dem til Gjenstand for Lovgivning. Der kan være Forhold, som ere af en saa paatrængende Natur, som have været Gjenstand for en saa lang og vidtløftig Drøftelse og Undersøgelse og for saa brændende Duster hos Mange, at man i

disse særlige Omstændigheder kan have en Retsfærdiggjørelse for, at man søger at ordne dem, hvilket saaledes uden Tvivl var Tilfældet med Hensyn til Sognebaandets Løsning; men det maa ogsaa forlanges, at Ordningen af Forholdet skal have en saadan paatrængende Charakter, der er indlysende for Alle, naar det skal kunne retfærdiggjøres, at man, tilfidsættende Grundlovens Bud om, at Kirken skal have en Forsatning, søger at gribe ind i og at ordne saadanne Forhold. Dette er saaledes den Hovedbetænkelse, jeg har ved Forslaget, forsaavidt der skulde være Tale om at lade det gaae videre end til at gjenneegaae 2den, og maastee 3die Behandling her. Det gjælder ikke, at man siger: Jeg synes ikke om Kirkeforsatningen, thi den vil let føre til mindre Frihed, hvorimod dette Forslag vil føre til mere Frihed; det gjælder ikke om det, hvortil Hjertet bøier sig, men det gjælder om at søge et Hold for vor hele Udvikling af Grundlovens Bestemmelser. Hvad mig angaaer, saa tilstaaer jeg, at hvis man vilde komme til det Resultat, saaledes at udstyde en enkelt Paragraph eller enkelte Paragrapher af Grundloven, vilde jeg med Hensyn til den Deeltagelse i det politiske Liv, der maatte være levet mig, saa aldeles mangle Godsæste for hvad jeg har tænkt mig at være Gjenstand for Bestræbelserne, at det vilde være et stort Spørgsmaal, om jeg kunde antage, det vilde frugte Noget at deeltage yderligere i det politiske Liv; thi svæktes een Paragraph, fordi man troer at kunne tage sig det saa let dermed, saa svæktes ogsaa en heel Deel andre. Det er ogsaa vist, at andre Forhold staae i en nøie Forbindelse med denne Sags Ordning, naar den skal kunne faae en heldig og gavnlig Indflydelse; jeg skal saaledes henpege